

LAPSILLE JA NUORISOLLE

Tieto valtaa on, tieto voimaa on,
Tieto yön lapset yhtehen kerää.

Se nuoriso vahva on, voittamaton
Joka tiedon hengessä herää.

PIKKU TOIVO

Oli kerran pieni poika, jonka nimi oli Toivo. Hänen vanhempansa olivat hyvin köyhiä, joten Toivo ei saanut paljon koskaan olla vanhempiensa kanssa puheilla, kun heidän kumpasenkään täytyi joka aamu lähteä niin varhain työhön ja Toivo oli päivät koulussa. Hän oli hyvin vilkas poika ja hyvin etevä oppilas koulussa.

Oli kulunut jo vuosia siitä, kun hän sai vielä käydä koulussa toisten lasten kanssa. Mutta nyt loppui se aika Toivolta. Hänen vanhempansa olivat jo antaneet kaikki voimansa kapitalistiselle työlle, että he eivät enään jaksaneet raataa enempää, niin näin ollen täytyi Toivon lopettaa koulunkäynti (joka oli hänelle tietysti vastenmielistä) ja mennä työhön — sellaiseen työhön, jossa hänenkin voimansa murtuvat. Ja muutenkin, hän oli juuri siinä iässä, jolloin hänen täytyisi saada elämästään nautintoa ja saada jotain hyödyllistä aikaan tässä maailmassa, sillä hänellä on aina pysynyt mielessä isänsä sanat:

Oppikaa elämään
ja eläkää oppiaksenne.

Hänelle tuli usein paha mieli kun toiset lapset saivat käydä koulussa ja hänen täytyi käydä noissa pimeissä tehtaissa ja usein ajatteli, että miksi eivät kaikki lapset mene työhön jo niin nuorella iällä kuin hän ja monet muut.

Ja kun Toivon vanhemmat olivat sosialisteja, niin he olivat hänelle opettaneet syyn siihen, josta Toivo huomasi miksi maailmassa on olemassa niin paljon köyhiä ja miksi toisten lasten täytyi mennä työhön jo nuorena.

Toivo ymmärsi että hänenkin tehtävä oli osaltaan toimia niin että poistuisi väärästä maailmasta ja luotaisiin paremmat olosuhteet ihmisille.

Vanhemmaksi tultuaan alkoi Toivo käsittää sen, että työläisten olot eivät parane, elleivät he järjestä ja vaadi yksimielisesti parannuksia.

Toivon vanhemmat olivat jo kuolleet, joten Toivo oli jäänyt oman onnensa nojaan. Mutta hän oli jo siksi suuri, että hän yhtyi sosialistiosastoon ja Toivosta tuli yksi kunnollinen sekä viisas mies ja myöskin innokas sosialisti. O. J.

Tieteen Keijukaismaa

Suom. Selma Jokela-McCone.
(Jatkoo)

On laskettu että tämä vesiputous syövyttää pois kalliota noin yhden jalan vuodessa, joka on helppoa uskottavaa, katsoen siihen miten kovalla voimalla vesi syökee alas. Tällä tavalla on vesi leikkannut syvän uoman Queenstownista noin seitsemän mailia sinne missä putous nykyään on. Tämä auttaa meitä ymmärtämään sen kuinka hitaasti

ja vähitellen vesi uurttaa tiensä; sillä jos se leikkaa yhden jalan vuodessa kalliota, niin on ottanut kalliosta kolmekymmentäviisituhatta vuotta sen seitsemän mailin pituisen syvänteen leikkaamiseen.

Mutta tämä Niagarin putouksen leikkaama kullu ei ole vielä mitään verrattuna Coloradon vuorten kulluun eli canonisiin. Canon on espanjalainen sana, tarkoittaen kallonhalkeamia ja nämä halkeamat ovat todella niin suurenmoiset, että jos emme olisi muualla nähneet mitä vesi voi tehdä, emme olisi koskaan voineet uskoa, että vesi on uurtanut nuo jättäjäskullut. Colorado-joki, tullen Kalliovuorilta, on enemmän kuin kolmensadan mailin pituudelta syövyttänyt tiensä läpi graniitin ja kovien kalkki- ja hiikkakivi-vuorten, leikaten suoraan läpi näiden kallioiden, jättäen kohtisuorat seinät kummallekin puolesta mallista yhden mailin korkeuteen kohoavat. N. k. Great Canonin seinät ovat mailia korkeat kummallakin puolelta jokea, joka virtaa alhalla syvänteessä. Ajatelkaapas, jos olisitte veneessä tällä joella ja katselisitte ylös sen seinää. Vaikka vaan puolimatkaa ylös noita seinää, jos ihmisen olisi mahdollista joutua sinne päältä, näyttäisi hän niin pienelle, että hänet tuskin voisi nähdä isonnuksien avulla; ja aukeama yläpuolella näyttäisi niin kapealle että taivas näkyisi vaan sinisenä viiruna. Ja kuitenkin eivät nämä jättäjäskullut ole kallonhalkeamia tai maanjäristyksen tuottamia halkeamia. Ei, vaan ne ovat vähitellen, hitaasti sen joen syövyttämiä, joka nyt virtaa niiden syvänteessä.

Eräs luutnantti Ives, joka oli yksi ensimmäisiä Colorado-joen löytäjiä, sanoo: "Ei mikään selitys voi antaa täydellistä kuvaa tämän verrattoman vesitien vaihtelevasta magneettisesta suuremmoisuudesta. Missä ikänä joki tekee mutkan muuttuu koko panorama. Komeita ota-kallioita, yleisiä katedraaleja, amfi-teattereita, silteikköjä, linnansaisia seinää ja rivittäin ajan värittämiä raunioita, joista kohoaa kalkeimolisia torneja, kupuja, moskeijatorneja ja hulppuja muovalltuna jättäjäskallioita."

Kukapa voi sanoa, etteikö vesi ole suurin kaikista veistotaiteilijoista, kun se leikkaa satoja mailia läpi kalliota, ja samalla muodostaa sellaisia mahtavia graniittiryhmiä, jollie ihmistyön luonnoksissa ei löydy vertaa.

Mutta vesi ei ole ainoastaan leikkaava työesine, sillä se tekee enemmän kuin vaan poisottamalla muodostaa maan pintaa. Se myöskin kuletaa aineita pois ja panee niitä toisiin paikkoihin; se on kuin savimodellien tekijä, joka ottaa savea yhdestä paikkaa malliaan täydentäkseen sillä jotakin toista kohtaa.

Juokseva vesi ei ainoastaan kuleta pois kalliota ja maata, mutta se samalla kuletaa sitä pois ja jättää toisiin paikkoihin siihen ikänä se virtaa. Kun kova virta tuo vuorilta alas kiviä ja sora, riippuu se alas tulevien esineiden koosta ja painosta miten kauan ne kulkevat veden mukana ennenkuin ne laskeutuvat pohjaan tai jäävät silyyn. Jos otatte kourallisen someroa ja heittäte sen täysinäiseen vesitasiin, niin huo-

maatte, että kivet putoavat pohjaan heti; karkea santa vajaa pohjaan hitaammin ja hieno santa on kaikki pohjassa vasta parin tunnin kuluttua, jolloin vesi on taas selkeä ja kirkas. Virtaavassa joessa kulkevat isommat kivet jonkun matkaa veden mukana niin kauan kuin joki tulvi voimakkaasti, mutta putoavat pohjaan pikemmin kuin sora ja karkea santa. Karkea santa alkaa vajota pohjaan kun tulva laskee, mutta hieno santa kulkee yhä virran mukana. Vihdoinkin alkaa hieno santa vajota pohjaan ja jää sinne vasta jokseenkin tyyneessä vedessä.

Näin siis löydämme isot kivet joen pohjasta rintaiden alla mihin vesi syökee ylempää, jotavastoin sora kulkeutuu vielä eteenpäin veden mukana sittenkin kun se on tullut vuorilta alas. Mutta tämäkin laskeutuu pohjaan tasaisemmalla maalla, missä joki virtaa hitaammin. Tai voi se jäädä hienomman mudan kera matkanvarrella olevaan järveen, kuten Genevan järveen johon Rhone-joki virtaa mutaisena ja tulee toisesta päästä ulos kirkkaana ja puhtana. Mutta jos ei järveä ole, kulkee muta virran mukana ja virta ottaa sitä vielä lisää veteen matkan varrelta kunnes se alkaa jättää sitä tasangolle, missä se juoksee hitaasti eteenpäin, tai sitten jättää mudan joen suulle, missä se tyhjentää itsensä mereen.

Tunnettehan Niilin-joen historian; kuinka rankkasateet putoavat Abyssinian vuoristossa maal- ja huhtikuussa, syökee joki kuohuten alas tuoden muassaan mutaa, jonka se levittää yli Niilin laakson Egyptissä. Tämä vuotuinen mutakerros on niin ohkanen, että ottaa tuhansia vuosia ennenkuin sitä on kahden tai kolmen jalan syvyydeltä; mutta sen lisäksi, mitä joki jättää laaksoon, kuletaa se mutaa suulle jättäen sen siihen ja on siten mudasta muodostunut n. k. Niilin "Delta". Alexandria, Rosette ja Damietta ovat kaupunkia, jotka ovat rakennettu Niilin tuomasta mudasta muodostuneelle maalle, joka on muodostunut tuhansien vuosien vanhaan kultuuriin alkoja, alkoja sitten, ja tullut kovaksi ja kiinteäksi kuten kuiva maanpinta muuallakin. Voitte helposti muistaa lukeneenne kirjoista muistakin tällaisista "deltoista" kuten esim. kasvava delta Mississippin-joen suulla, jonka lasketaan lisääntyvän noin 86 jaardia vuodessa ja Ganges ja Brahmaputra deltat Intiassa.

K kaikki tämä uusi maa mitä muodostuu Egyptissä, Intiassa, Amerikassa ja muualla on veden työtä. Jokaisessa joessa löydätte veden muostamia mutakasvoja. Ja meren rannalla jokisuussa voitte nähdä miten alinoma muodostuu pieniä deltoja (sulstomaita), jotka kuitenkin meri pian huuhtoo pois, jollei paikka ole hyvin suojattu.

(Jatk.)

E L Ä !

Elä ja nauti täysin siemauksin, kun jänteissä vielä on nuoruuden vetreys.

Elä — ja nauti, sillä kohta saapuu yö ja unhotus.

Elä — nosta korkealle pääsi

MUISTELMA

Kirj. R. G.

Muistan ajan huolettoman lapsuuden, Äidin syli rauhaisa kun suojan soi. Pikku murheista silmä kun kyynelti, Suudelmallaan puhtaalla sen pyyhki pois.

Vuodet kului, vartuin siivin, riemu rikastutti mielen.

Ystävinä, kumppaneina koulutoverit ol' vierell'.

Aika armas leikin, koulun, ohja kotielieden.

Ne mull' tarjos elämästä ensiopin kieleit.

Lapsuteni nuppu kehkes, puhkes ajan ruusuihin.

Toverini parhaimman elon koulussa kohtasin.

Kukat tuokui, äänet lemмен säveliksi vaihtui —

Metsän poveen laulut raikkaat kaikki kantoi.

Tuli tuulet eri teiltä, armahimmat eroitti.

Toisen riisti, toisen jätti — kumppaistakin runteli.

Askel lapsuusunelmista ensi murheille astui. —

Riemu raukes, lakkas laulu, toiveet kaunehimmat ruostui.

Aika kulki, mietteet, tuskat, surut sulki —

Verikkaan opin vuodet pitkät kertoi julki;

Pettymystä elo omi — kohtalomme surun.

Onnestakin antanen joskus maistaa murun.

Nurkumatta alistun nyt kohtalooni aina,

Oottain uutta pettymystä, menneen ilon lainaa.

Surujen tie kirkastaapi, tuottaa opin rikkaan.

Hyvästä tai onnesta ehkä en ois opinutkaan.

ja elä elämää niin luonnon ja järjen mukaista kuin voit.

Älä nautintoa etsi varjojen syivistä hetteistä, vaan sieltä mihin olemisen tarkoituksen raittiit tuulet puhaltavat... Varjojen syvien hetteitten nautinnon lähteistä irvistää tuska ja kuolema. Luonnollisen puhtaan olemisen riemun nautinnot johdtaa elämänsä onnen korkeimmille huipuille.

Elä vapaana kuin aron tuulet. Älä anna orjuuden ikeen niskaasi painaa — ainakin henkesi vapaana pidä ja tahtoasi älä ruoskan iskusta taivuta.

Ihminen, elä ja nauti, nosta korkealle pääsi, suuntaa katseesi korkeihin huippuihin. — Matkailuudessa, pimennoissa asuvat shakaalit ja käärmeet.

Elä ja nauti! Elo tarjoo aarteitaan rohkeille. — Orjille se tarjoo likaa, alhaisuutta ja tuskaa.

Elä niin että elämäsi on yksi pitkä aurinkoinen päivä.

Jos elämäsi on sidottu tuskiin ja kärsimysten pyörään, niin pyri ja työskentele ja kaipausesi tuskista ja kyynelista voi kasvaa uuden onnellisen päivän kukka. Etsijä.